

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, OECD ülkeleri arasında yüzde 38 ile fiziksel veya cinsel şiddet gören kadınların oranının en yüksek olduğu ülkedir. Kürtlerin çoğunlukla yaşadığı illerde kolluk güçlerince kadınlara yönelik cinsel istismar veya cinsel saldırıların tüm yönleriyle araştırılması, yargılamaların taraflı olduğu şüphelerine ilişkin tarafsız incelenmesi, kolluk güçlerince kadınlara yönelik cinsel istismar veya cinsel saldırıları vakalarında sorumluların açığa çıkarılması, kadın hakları lehine gerekli tedbirlerin alınması ve bu vakaların tekrarlanmasının önüne geçilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim. 24.11.2023

Sünayya BOZ
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) 2019 yılı verilerine göre Avrupa ve OECD ülkeleri arasında, yüzde 38 ile fiziksel veya cinsel şiddet gören kadınların oranının en yüksek olduğu ülke Türkiye'dir. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre ise 2022 yılında 334'i cinayet, 245'i şüpheli olmak üzere toplam 579; 2023 yılı ilk 10 ayın verilerine göre 253'ü cinayet, 194'ü şüpheli olmak üzere toplam 447 kadın yaşamını yitirmiştir. Kadına yönelik şiddet mücadelede temel standartları belirleyen İstanbul Sözleşmesi'nden 2021 yılında çekilmesinin ardından bine yakın kadın yaşamını yitirmiştir.

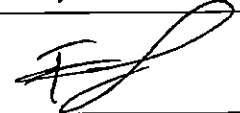
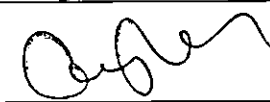

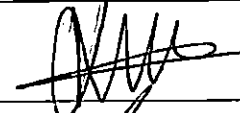
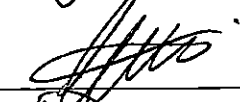
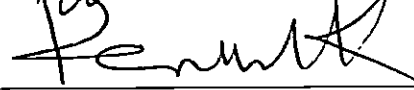

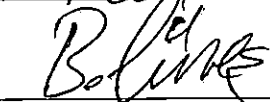
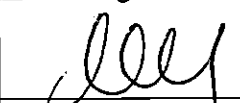
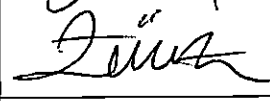

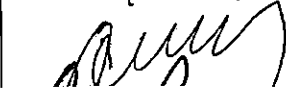
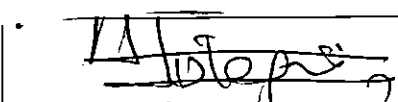
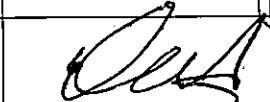

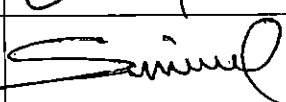
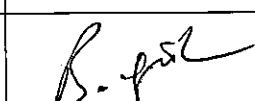
Fiziksel şiddetin yanı sıra cinsel şiddet biçimi kadınların sıklıkla karşılaştığı bir saldırı biçimidir. Kadına yönelik şiddet vakalarında gerek İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi gibi politikaların gerekse uygulamada cezasızlık politikalarının bu saldırıları artırdığı düşünülmektedir. Kürtlerin çoğunlukla yaşadığı illerde ise korucu, uzman çavuş gibi kolluk güçlerinin kadınlara yönelik saldırıları yaşanmaktadır.

- 2009 yılında Diyarbakır'ın Eğil ilçesine bağlı Bahşiler köyünde 16 yaşındaki Z.M., üçü korucu 8 kişi tarafından sistematik istismara maruz kalmıştı. 13 yıldır devam eden davada, 15 yıl hapis istemiyle tutuksuz yargılanan sanıklar hakkında iyi hal indirimi yapılmış, yine istismar olayının gerçekleştiği dönemde Eğil İlçe Jandarma Komutanı olan M.Y hakkında "cinsel tacizden" verilen cezada indirim yapılmıştır. 13 yıldır devam eden davada, sanıklara iyi hal indirimi yapılarak ceza verilmiş ancak korucuların görevden alınmadığı, davada tutuklu sanık bulunmadığı ve bu süreçte de Z.M.'nin 70 yaşındaki bir erkekle evlendirildiği basına yansımıştır.
- Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Oğlaklı köyünde yaşayan 11 yaşındaki Esra Yücel, 2016 yılında Veysi, Zahir ve Nihat Yılmaz adlı kuzenler tarafından istismara uğramış, çocuğun beyanı ve delillere rağmen sanıklar tahliye edilmiş, tahliye sonrası Esra Yücel intihar etmişti. Köylüler istismarın üstünü örtmeye çalışmış, mağdur aile köylüler tarafından tehdit edilmiş, baskı altında alınmaya çalışılmıştı. Sanıkların tutuklama talebine reddeden üye hâkimin aynı zamanda kayyum olan Yüksekova Kaymakamının eşi olması, AKP Hakkâri İl Başkanı'nın bir süre sanıkların avukatı olması, sanıkların korunduğu izlenimini oluşturmaktadır.
- 2020 yılında Uzman Çavuş Musa Orhan tarafından cinsel saldırıya uğramasının ardından intihara sürüklenen İpek Er yaşamını yitirmişti. Kamuoyunda infiale sebep olan davada Musa Orhan tutuksuz yargılanmış, davayı protesto eden kadınlar neredeyse yargı kısılcasına alınmıştı. Dava avukatı Nesrin Bilge, Musa Orhan'ın kamu görevlisi olması sebebiyle ağır bir ceza alması gerektiğini ancak aksine bir yaklaşımın olduğunu, 'iyi hal' indiriminin uygulanmaması gerektiğini, yargının tarafı davrandığını açıklamıştır.
- Uludere ilçesine bağlı Uzungeçit Beldesi'nde 15 yaşındaki S.A., 7 yaşından itibaren aralarında korucuların da olduğu birçok erkek tarafından sistematik istismara uğramış ve üvey annesi Berivan Aydemir tarafından fuhuşa zorlanmıştı. 14 Mart 2022 tarihinde

başlatılan soruşturma kapsamında AKP'li Uzungeçit Belediyesi Başkanı Cemil Yıldız'ın yakın koruması ve korucu olan Cengiz Aydemir, emekli korucu Sami Yıldız ve çocuğun üvey annesi Berivan Aydemir, "fuhuş yaptırma" ve "nitelikli cinsel istismar" suçlamalarıyla Mart 2022'de tutuklanmıştı. S.A.'ya yönelik sistematik cinsel istismar davasında aralarında korucularında bulunduğu 5 kişiye yerel mahkemenin verdiği cezanın, 22 Kasım 2023 tarihinde İstinaf Mahkemesi tarafından bozulduğu basına yansımıştır.

- 2022 yılında Van Çatak'ta 12 yaşındaki kız çocuğuna sistematik olarak istismarda bulunan korucu Rıskı Okam'ın karar duruşmasında, "nitelikli cinsel istismar" suçundan 50 yıl 7 ay 15 gün hapis cezası verilmişti.
- Mayıs 2022'de Muş'un Bulanık ilçesine bağlı köyde 7 yaşındaki çocuk, S.S. tarafından istismara uğradığını açıklamış, yürütülen soruşturmada S.S.'nin aynı köyden birden fazla çocuğu da istismara maruz bıraktığı ortaya çıkmıştır. Ancak istismar olaylarının S.S.'nin korucubaşı abisi tarafından kapatıldığı ve aileleri baskı altına almaya çalıştığı ifade edilmiştir. Söz konusu davada fail S.S. iyi hal indirimi uygulanarak ceza almıştır.

Diyarbakır, Hakkâri, Batman, Şırnak, Van ve Muş kentlerinde kadınların ve çocukların korucu ve/veya uzman çavuş tarafından cinsel istismar ve saldırılara maruz kaldığı örnekler, söz konusu vakaların ne derece vahim olduğunu gösterirken yargılamaların şaibeli devam etmesi kamuoyunda adaleti ciddi bir şekilde etkilemektedir. Dolayısıyla Kürtlerin çoğunlukla yaşadığı illerde kolluk güçlerince kadınlara yönelik cinsel istismar veya cinsel saldırıların tüm yönleriyle araştırılması, yargılamaların taraflı olduğu şüphelerine ilişkin Meclis tarafından tarafsız incelenmesi, kolluk güçlerince kadınlara yönelik cinsel istismar veya cinsel saldırı vakalarında sorumluların açığa çıkarılması ve kadın hakları lehine gerekli tedbirlerin alınması gerekir.

1	SEZAI TEMELLİ	MUŞ	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
6	NEJLA DEMİR	AĞRI	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14			
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUĞUL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	